CURTEA DE APEL BĂLȚI

Prima instanță: judecătoria Bălți, sediul central (judecătorul Eduard Balan)
Dosarul nr.3r-123/2023 (2-23163492-03-3r-22122023)

D E C I Z I E
Colegiul Civil și de Contencios administrativ

16 februarie 2024 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Stela Procopciuc
Judecătorii Elena Grumeza și Natalia Chircu

examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Burlaca Serghei prin intermediul avocatului Botnari Vitalia, împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central, din 28.11.2023, în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Burlaca Serghei către Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, privind suspendarea și anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței:

La 16 noiembrie 2023, avocatul Botnari Vitalia în interesele lui Burlaca Serghei s-a adresat cu acțiune în ordinea contenciosului administrativ, către Biroul Vamal Nord și Serviciul Vamal, cu privire la anularea actului administrativ – decizia nr.152 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal.

Totodată reclamantul a solicitat suspendarea actului administrativ – decizia nr.152 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal.

În motivarea poziției de suspendare a actului administrativ contestat, s-a făcut referire la prevederile art.81, art.214, art.172 Cod administrativ, cu indicarea că până la emiterea hotărârii de anulare a actului administrativ contestat, acesta urmează a fi suspendat.

Prin cererea suplimentară din 20 noiembrie 2023, avocatul Botnari Vitalia în interesele lui Burlaca Serghei a solicitat completarea pretențiilor, și anume anularea răspunsului nr.28/11-15132 din 10.11.2023 emis de Serviciul Vamal.

Prin încheierea judecătoriei Bălți, sediul central, din 28.11.2023, s-a respins cererea privind suspendarea actului administrativ înaintată de avocatul Botnari Vitalia în interesele lui Burlaca Serghei, în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Burlaca Serghei către Biroul Vamal Nord și Serviciul Vamal, cu privire la anularea actelor administrative.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 08 decembrie 2023 /conform ștampilei aplicate de plicului poștal f.d.82/, Burlaca Serghei prin intermediul avocatului Botnari Vitalia, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii judecătoriei Bălți, sediul central, din 28 noiembrie 2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de suspendare a actului administrativ.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art.242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Instanța de recurs constată că, încheierea supusă recursului a fost emisă la 28 noiembrie 2023 /f.d.38/, aceasta fiind expediată participanților la proces la aceeași dată prin intermediul poștei electronice /f.d.40-42/, iar la 08 decembrie 2023 /conform ștampilei aplicate de plicului poștal f.d.82/, avocatul Botnari Vitalia în interesele lui Burlaca Serghei a contestat-o cu recurs /f.d.79/, prin urmare, Colegiul Civil conchide că recursul este declarat în termenul stabilit de lege.

Argumentele părților:

În motivarea recursului, avocatul Botnari Vitalia în interesele recurentului Burlaca Serghei și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării. Suplimentar a menționat că, la data de 12.05.2023, de către Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord, a fost întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02, prin care se indică că persoana cu dizabilități ale aparatului locomotor Burlaca Serghei, a încălcat prevederile stabilite la art.28 lit.z) pct.l al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016. La fel, se indică în procesul-verbal că în conformitate cu prevederile art.35, art.127^{5} alin.(1) lit.c), art.127^{13}, art.181^{1}, art.202^{2}, art.202^{3} alin.(1) lit.g) alin.(2) lit.e), art.202^{7} Cod Vamal al RM, urmează să fie calculate drepturi de import în sumă de 210790,80 lei, inclusiv: /PV=60000 lei (valoarea mărfii în vamă) x 0,40% = 240 lei; Acciz = 1896 cm^3 x 111,05 lei/cm^3 (22 ani) = 210550,80 lei/.

Ulterior, la data de 06.06.2023 a fost emisă decizia de regularizare nr.120, prin care se indică suma obligației vamale calculată spre încasare şi penalitatea, în total suma de 259252,45 lei.

Iar, la data de 09.10.2023, de către Biroul Vamal Nord a fost emisă decizia nr.152 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale a plătitorului vamal în privința cet.Burlaca Serghei.

Totodată relevă că, procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 şi decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 au fost contestate, şi actualmente, se află spre examinare în procedura Judecătoriei Bălţi, sediul Central (dosar nr. 2-23106994-09-3- 25072023; dosar nr. 2-23096036-09-3-05072023). Mai mult, în

privința acestei spețe nu există o hotărâre definitivă şi irevocabilă, deci o astfel de decizie prin care cet.Burlaca Serghei este impus să achite o sumă enormă de bani este abuzivă şi ilegală. Or, executarea silită, acum, ar duce la grave încălcări şi nenumărate cereri şi pierdere de timp.

Reieșind din aceste împrejurări, consideră că, este binevenită suspendarea executării deciziei nr.152 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale, a plătitorului vamal din 09.10.2023 emisă de Biroul Vamal Nord în privința cet.Burlaca Serghei.

La 11.01.2024, prin intermediul poștei electronice a instanței de apel, intimatul Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea soluției instanței de fond. Suplimentar a menționat că, decizia privind declanșarea procedurii de executare silită a obligației vamale nr. 152 din 09.10.2023 a fost emisă în baza deciziei de regularizare nr.120 din 06.06.2023, care este cu titlu executoriu. Iar, prin solicitarea suspendării executării deciziei nr.152 din 09.10.2023, recurentul nu a enunțat cazuri bine justificate şi nu a motivat care pagube iminente există în aceste situații, nu a indicat în ce constă prejudiciul ce poate fi creat prin acțiunea actului administrativ şi dacă acesta este iminent şi ireparabil; respectiv acesta nu a prezentat nici un motiv prevăzut la art.172 alin.(2) Cod Administrativ.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată și normele legale relevante speței, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți consideră recursul neîntemeiat din următoarele considerente.

Conform art.243 alin.(1) lit.b) Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art.241 alin.(3) Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu prevederile art.194 alin.(1) Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 Codul administrativ, (1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În acest context, instanța de recurs constată din actele cauzei reflectă următoarea stare de fapt.

La data de 12.05.2023, Serviciul Vamal Biroul Vamal Nord a întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02, prin care se indică că persoana cu dizabilități a aparatului locomotor Burlaca Serghei, a încălcat prevederile stabilite la art.28 lit.z) pct.l al Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997, art.124 alin.(14) al Legii nr.1163 din 24.04.1997, Hotărârea Guvernului nr.474 din 20.04.2016. /f.d.12/

Ulterior, la data de 06.06.2023, SV Biroul Vamal Nord a emis decizia de regularizare nr.120, prin care se indică suma obligației vamale calculată spre încasare şi penalitatea în mărime de 259252,45 lei. /f.d.16/

Iar, la data de 09.10.2023, de către Biroul Vamal Nord a fost emisă decizia nr.152 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale a plătitorului vamal în privința cet.Burlaca Serghei. /f.d.11/

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 28.11.2023, s-a respins cererea privind suspendarea actului administrativ înaintată de avocatul Botnari Vitalia în interesele lui Burlaca Serghei, în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Burlaca Serghei către Biroul Vamal Nord și Serviciul Vamal, cu privire la anularea actelor administrative. /f.d.38/

Invocând netemeinicia soluției instanței de fond, în termen legal, Burlaca Serghei prin intermediul avocatului Botnari Vitalia a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii judecătoriei Bălți, sediul central, din 28.11.2023, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de suspendare a actului administrativ. /f.d.79/

Pentru a se expune asupra legalității și temeiniciei încheierii contestate Colegiul civil și de contencios administrativ remarcă faptul că suspendarea actului administrativ individual reprezintă o măsură urgentă și provizorie care are finalitatea de a asigura o protecție efectivă a drepturilor persoanei care invocă încălcarea lor prin activitatea administrativă ilegală a autorității publice.

Conform art.214 Cod administrativ, (1) Suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publică învestită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art.172 alin.(3). (2) Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art.172 alin.(2). (3) Pentru probarea faptelor, participanții, în locul prezentării probelor obișnuite, pot depune o declarație pe propria răspundere. (4) Instanța de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanților la proces. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art.177 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu se aplică. (5) Suspendarea executării poate fi condiționată de plata unei cauțiuni, de îndeplinirea

anumitor condiții sau poate fi limitată în timp. (6) Dacă la momentul suspendării executării actului administrativ individual de către instanța de judecată acesta este deja executat, instanța dispune, la cerere, întoarcerea executării, în măsura în care este real posibilă.

În interpretarea corectă a normei enunțate, instanța de recurs reține că, prin reglementările art.214 din Codul administrativ, legislatorul a stabilit ca garanție a asigurării legalității – suspendarea executării actului administrativ individual contestat.

Astfel, suspendarea reprezintă operația de întrerupere temporară a efectelor juridice produse de un act juridic. Suspendarea actelor administrative reprezintă o garanție a asigurării legalității, ce intervine însă în cazuri de excepție, în situații limită. Ea are în vedere fie întreruperea vremelnică a producerii de efecte juridice (ceea ce înseamnă că actul era în vigoare) fie amânarea temporară a producerii de efecte juridice.

Art.172 alin.(2) Cod administrativ stabilește că motivele suspendării sunt: a) existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil; b) existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

Din sensul normei enunțate, rezultă că legislatorul a stabilit că actul administrativ poate fi suspendat doar în două condiții, care urmează a fi îndeplinite cumulativ, și anume: în cazul confirmării incontestabile a existenței unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil și existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

În acest sens, instanța de recurs reține că la dispunerea suspendării actului administrativ urmează a fi constatate existența acelor temeiuri necesare a fi întrunite, invocate prin lege.

La rândul său, atât cazul bine justificat în vederea confirmării incontestabile a existenței unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil, cât și paguba a cărei iminentă producere ar fi înlăturată prin suspendarea executării actului administrativ, trebuie să fie indicate și probate în concret, nu doar afirmate prin preluarea textelor de lege, așa dar cert fiind instituită obligația probării faptului că existența acestor condiții nu se prezumă, ci trebuie dovedite de persoana lezată care a solicitat suspendarea executării actului administrativ.

Cu referire la primul temei prevăzut de legislator, în vederea suspendării executării actului administrativ – existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului defavorabil, Colegiul reține că prin noțiunea de suspiciuni rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual, se înțeleg acele circumstanțe de fapt, care ar convinge judecătorul că, actul administrativ individual ar fi ilegal, deoarece ilegalitatea propriu zisă a actului administrativ individual defavorabil, este un element de fond și se verifică doar în cadrul dezbaterilor judiciare.

Acest raționament, se desprinde din faptul că, ilegalitatea actului administrativ individual, este una din condițiile cumulative de admitere a acțiunii în contestare. În privința acestei condiții de suspendare a executării actului administrativ individual defavorabil, rezultă că ilegalitatea actului administrativ individual, vizează două

dimensiuni ale legalității, opusul ilegalității fiind legalitatea procedurală (formală) și legalitatea materială.

Totodată, pentru a înlătura chiar și temporar regula executării imediate a actului administrativ, prin suspendarea acestuia, instanța nu poate aprecia discreționar, arbitrar, necesitatea unei asemenea măsuri, ci doar prin raportare la probele administrate în cauză care trebuie să ofere suficiente indicii aparente de răsturnare a prezumției de legalitate, fără a analiza pe fond conținutul actului administrativ.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți subliniază că examinarea cererii de suspendare nu presupune prejudecarea fondului litigiului, instanța având numai posibilitatea de a efectua o cercetare sumară a aparenței dreptului.

Cât privește cel de-al doilea temei prevăzut de legislator – existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil, Colegiul reține că scopul aplicării acestui temei este crearea unui climat favorabil executării unei eventuale hotărâri judecătorești, astfel pentru a fi dispusă suspendarea executării actului administrativ contestat, persoana vătămată, trebuie să dovedească temeinicia solicitării, precum și faptul că suspendarea are drept scop prevenirea unui prejudiciu ireparabil.

La rândul său, prejudiciu ireparabil presupune existența în cuprinsul actului vizat a unor dispoziții care, prin aducerea la îndeplinire i-ar produce reclamantului un prejudiciu greu sau imposibil de înlăturat în ipoteza anulării actului. Or, prevenirea unui prejudiciu ireparabil presupune evitarea unui prejudiciu material viitor și previzibil, care ulterior, după adoptarea hotărârii, nu ar putea fi îndeplinit.

Sub acest aspect, instanța de recurs reține că în prezentul litigiu nu sunt întrunite temeiurile de suspendare prevăzute la art.172 din Codul administrativ, astfel că reclamantul nu a invocat motive plauzibile în vederea dispunerii suspendării actului administrativ, iar motivele indicate în art.172 Cod administrativ, care justifică suspendarea executării actului administrativ contestat, întrucât paguba iminentă, precum și ilegalitatea actului administrativ nu au fost dovedite de persoana lezată, prin probe concludente și pertinente.

Totodată, privind ilegalitatea actului administrativ, recurenta a invocat că toate motivele de fapt și de drept privind ilegalitatea actelor administrative defavorabile au fost indicate în cererea de chemare în judecată, aici Colegiul civil remarcă că simplu fapt al dezacordului reclamantei cu actul administrativ menționat și contestarea acestuia nu prezumă existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil. Recurenta urmând să indice expres care în opinia sa iregularități au fost admise de intimat la emiterea actelor contestate și care trezesc suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actelor contestate.

Cât privesc argumentele recurentei privind pagubele iminente și ireparabile care ar putea să se producă prin nesuspendarea actului administrativ contestat, Colegiul civil remarcă faptul că recurenta doar a invocat eventuala survenire a acestora fără însă a le

identifica și reda atât primei instanțe cât și instanței de recurs în ce ar consta pagubele respective.

Referitor la argumentul recurentului precum că, procesul verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.44/02 din 12.05.2023 și decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023, au fost contestate și în privința acestora nu există o hotărâre definitivă și irevocabilă, respectiv urmează a fi suspendată decizia Biroului Vamal nord nr.152 din 09.10.2023 cu privire la declanșarea procedurii de executare silită a obligațiilor vamale a plătitorului vamal, argument care va fi respins de Colegiul civil deoarece, decizia de regularizare nr.120 din 06.06.2023 este executorie din momentul aducerii acesteia la cunoștință plătitorului vamal, fapt expres învederat în art.127^{13} Cod vamal.

Subsecvent, argumentele recursului înaintat de Burlaca Serghei nu constituie temei de casare a încheierii, motiv pentru care recursul declarat de Burlaca Serghei împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central, din 28 noiembrie 2023, se respinge.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit.b) Codul administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți,-

D E C I D E :

Respinge recursul declarat de Burlaca Serghei prin intermediul avocatului Botnari Vitalia, împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul central, din 28.11.2023, emisă în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Burlaca Serghei către Serviciul Vamal, Biroul Vamal Nord, privind suspendarea și anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecător **Stela Pocopciuc**

Judecătorii **Elena Grumeza**

Natalia Chircu